

RZECZPOSPOLITA POLSKA
PROKURATOR GENERALNY
PG.VII G 025/119/15

Warszawa, dnia 5 maja 2015 r.

dot. GMS-WP-173-97/15

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. dz. ....

Data wpływu 6.05.2015r.

Pan

Adam Podgórski

Zastępca Szefa

Kancelarii Sejmu

Uprzejmie informuję, że akceptuję zasadnicze rozwiązania zawarte w przedstawionym do zaopiniowania rządowym projekcie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnej informacji prawnej oraz edukacji prawnej społeczeństwa.

- I. Nie budzi wątpliwości potrzeba ustawowego uregulowania zasad udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej finansowanej ze środków publicznych osobom fizycznym o niskim statusie materialnym oraz powszechnie dostępnej informacji prawnej. Projektowana ustawa w założeniu ma zagwarantować osobom niezamożnym dostęp do podstawowych usług prawniczych w życiu codziennym oraz na etapie „przedsądowym”.

Koncepcję zinstytucjonalizowanej na poziomie powiatowym, jednak w ramach zadań z zakresu administracji rządowej, organizacji tego przedsięwzięcia oceniam jako trafną. W szczególności na pozytywną opinię zasługuje propozycja powierzenia realizacji zadań z zakresu pomocy prawnej profesjonalnym prawnikom, jakimi są adwokaci i radcy prawni (art. 5

projektu). Takie rozwiązanie będzie gwarantować wysoką jakość udzielanej pomocy prawnej, a także poczucie odpowiedzialności zawodowej tych osób za nienależyte udzielanie pomocy prawnej i poczucie bezpieczeństwa beneficjenta udzielanej pomocy, a także gwarantowanie ustawowo uregulowanej tajemnicy zawodowej adwokata i radcy prawnego. Analogiczne zasady odnoszą się do doradców podatkowych (art. 37 i 44 ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym [Dz. U. z 2011 r. Nr 41, poz. 213 z późn. zm.]).

- II. Takim zasadom nie będzie jednak podlegać pomoc prawna świadczona w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej powierzonych do prowadzenia organizacjom pozarządowym, gdy pomoc tę będą świadczyły osoby wskazane w art. 12 ust. 3 pkt 2 projektu. Z całą pewnością nie można zrównywać poziomu pomocy prawnej udzielanej przez adwokata, radcę prawnego i (w zakresie swej specjalności) doradcę podatkowego, z poziomem pomocy prawnej udzielanej przez prawnika o zaledwie trzyletnim doświadczeniu w wykonywaniu wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy prawnej. Osoby takie nie będą wszak podlegać odpowiedzialności zawodowej, obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej, ani gwarantować ochrony tajemnicy odpowiadającej tajemnicy zawodowej adwokata i radcy prawnego. Mankamentu tego nie eliminuje oświadczenie beneficjenta o świadomości statusu osoby udzielającej mu pomocy prawnej (art.12 ust.4 projektu), ani zobowiązanie organizacji pozarządowej do zapewnienia poufności w związku z udzielaniem pomocy prawnej i jej dokumentowaniem (art. 12 ust. 7 projektu). W rezultacie, już w założeniu projektu, połowa punktów nieodpłatnej pomocy prawnej będzie świadczyła te usługi o bez wątpienia niższych gwarancjach jakości.
- III. Nie budzi natomiast zastrzeżeń propozycja przekazania wykonywania udzielania informacji prawnej organizacjom pozarządowym (art.18 projektu)

oraz realizacji zadań z zakresu edukacji prawnej społeczeństwa (art. 23 ust. 2 i 3 projektu).

- IV. Za niedostatek projektowanej ustawy można uznać brak reguł dotyczących wynagradzania osób świadczących pomoc prawną w ramach punktów nieodpłatnej pomocy prawnej. O ile zasady finansowania nieodpłatnej pomocy prawnej zostały wystarczająco uregulowane w przepisach rozdziału 6 projektu, o tyle ogólne deklaracje co do umownego uregulowania wynagrodzenia adwokata i radcy prawnego (art. 10 ust. 2 projektu), przy braku chociażby szcątkowej wzmianki o wynagrodzeniu osób świadczących pomoc prawną w ramach punktów prowadzonych przez organizacje pozarządowe, muszą budzić wątpliwości. Wydatki na ten cel będą bowiem stanowić 97 % dotacji (art. 28 ust. 1 projektu). Można wyrazić obawę, że w rezultacie braku jakichkolwiek regulacji dotyczących wysokości wynagrodzenia spowoduje to znaczne jego różnicowanie w obrębie tych samych punktów, jak również między punktami.
- V. Poza wskazanymi mankamentami projekt nie nasuwa zastrzeżeń i zasługuje na akceptację.

Z miłąm
A. Seremet

Andrzej Seremet